

Po stopách Zlaté stezky / Dlouhá Ves

1 Nejznámější historická cesta

Délka trasy 9,1 km

Nejznámější historická cesta

Nejznámější historickou cestou je Zlatá stezka. Její nejstarší trasou je její Prachatická větev, někdy nazývaná také jako Dolní. Ta existuje už od začátku 10. století, i když její označení „Zlatá“ je zmiňováno až v 16. století. Její trasa vedla z Pasova přes Salzweg, Waldkirchen, Grainet, Bischofsreut, hranici překračovala u Marchhäuseru a dál pokračovala přes České Žleby, Volary, Cudrovice, kolem hradu Hus, přes Albrechtovice do Prachatic.

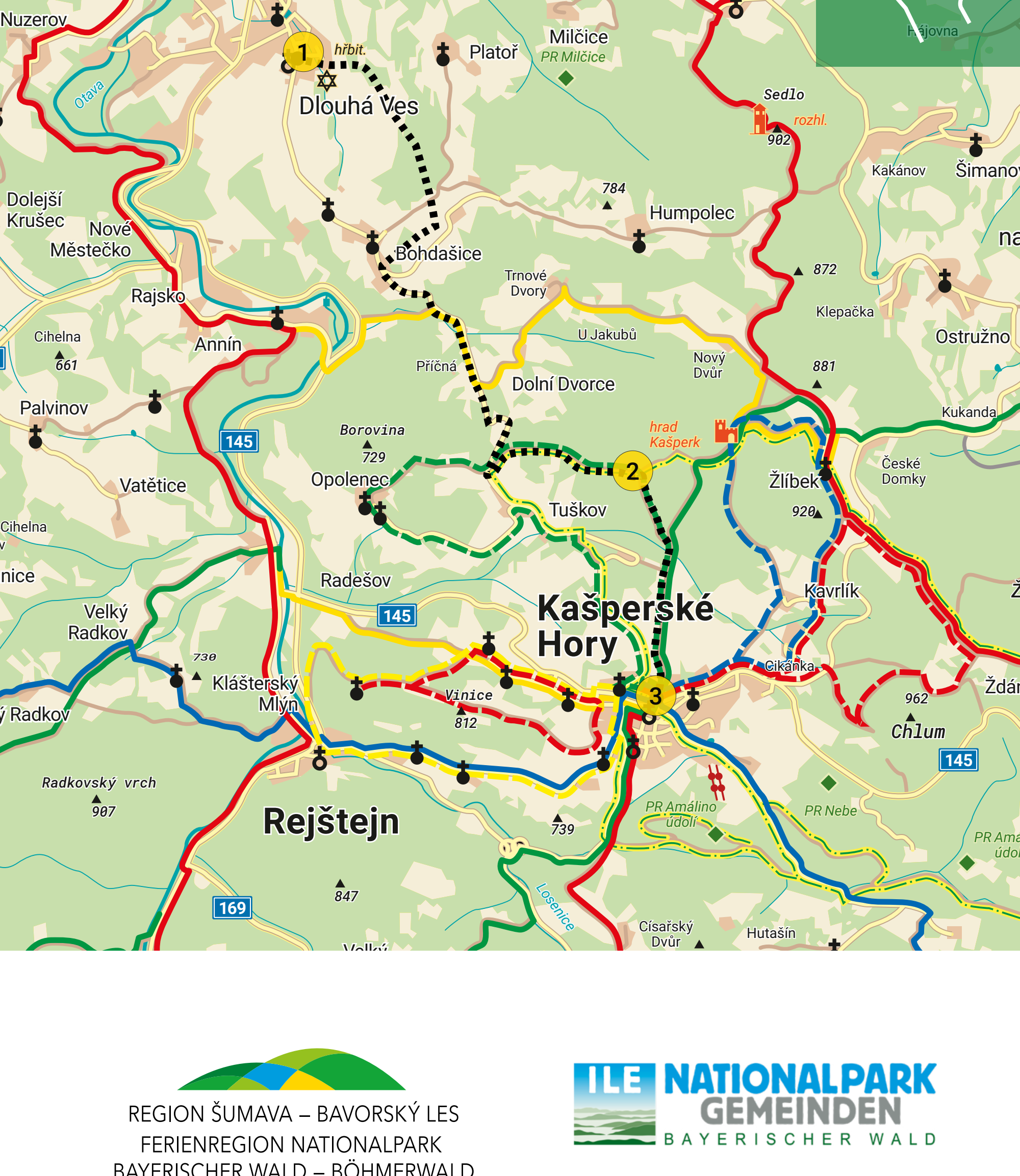
Vimperská (Střední) větev Zlaté stezky je mladší. Prvně je zmiňována až roku 1312. Stezka odbočovala z té prachatické u Ernstingu a vedla přes Hinterschmiding a Herzogsreut pod Kunžvartem do Horní Vltavice a přes Solnou Lhotu do Vimperka.

Kašperskohorská (Horní) větev byla stavěna okolo roku 1356. Vedla přes dnešní Röhrnbach, Freyung, Mauth, Finsterau, Bučinu, Kvildu, Horskou Kvildu, Červenou (po husitských válkách přes Kozí Hřbety – byla tady i celnice) do Kašperských Hor a dál do Sušice.

Ve stejných letech nechává král Karel IV. budovat tzv. Zlatou cestu. Z tohoto roku se dochovala listina, podle níž císař Karel IV. obdaroval Heinczlinu Badera za pomoc prokázanou při budování (hledání a vytyčování cesty) silnice z Pasova do Čech dědičným užíváním lánu země mezi Malou Losenicí a Červenou. O deset let později Karel IV. nařídil všem kupcům po stezce jdoucím či jedoucím, aby zůstali noclehem v Kašperských Horách i s povozem. V případě neuposlechnutí zaplatil dotčným pokutu 100 hřiven ryzího zlata. Kupci platili městu i poplatek jeden haléř z koně. O vybranou pokutu se rovnoměrně rozdělila královská komora s městem Kašperské Hory. Zároveň hrad Kašperk nesměl vybírat kupcům na obchodní stezce clo, s výjimkou zlata a stříbra. Zlatá cesta (Gulden Straß) byla vlastně odbočka ze zlaté stezky na Horské Kvildě a vedla dál přes Filipovu Huť, Modrý sloup, Grafenau do Pasova. Podle pověsti bývala u Modrého sloupu šibenice, která měla varovat nepoctivce, kteří si ze zdejšího skladu vzali chléb a nezaplatili. Později se v těchto místech prý vykopalo spoustu lidských kostí.

Zlatá cesta později vycházela z více proti proudu Dunaje položeného Vilshofenu. Provoz na této cestě preferoval místodržící ve Straubingu, nájemce Kašperku a králův oblíbenec Jan z Leuchtenberka, který čekal z provozování cesty velké osobní příjmy. Dosáhl povýšením osad Halsu a Grafenau na města a založením kláštera St. Oswald zvýšení důležitosti stezky. Ovšem po Karlově smrti v roce 1378 se provoz vrátil na Horní stezku. Když Václav IV. vysadil Sušici roku 1404 právo výročního trhu, přikazuje, že všichni kupci mají se svým zbožím jet do Sušice přes Kvildu a Hartmanice. Během husitských válek bylo nebezpečné cestovat po těchto stezkách. Na stezkách i v okolí bylo vypáleno několik vesnic jak českou stranou, tak pasovskou. Zlatou stezkou nejspíše procházela i husitská vojska, která roku 1429 vtrhla do Bavor, ke Grafenau. Povinnost soumarů nocovat v Kašperských Horách zavedenou Karlem IV. obnovil další nájemce hradu Zdeněk ze Štemberka. Zlatá stezka pokračovala z Kašperských Hor do Sušice přes Bohdašice a Dlouhou Ves.

[Celý text](#) ↗

REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ

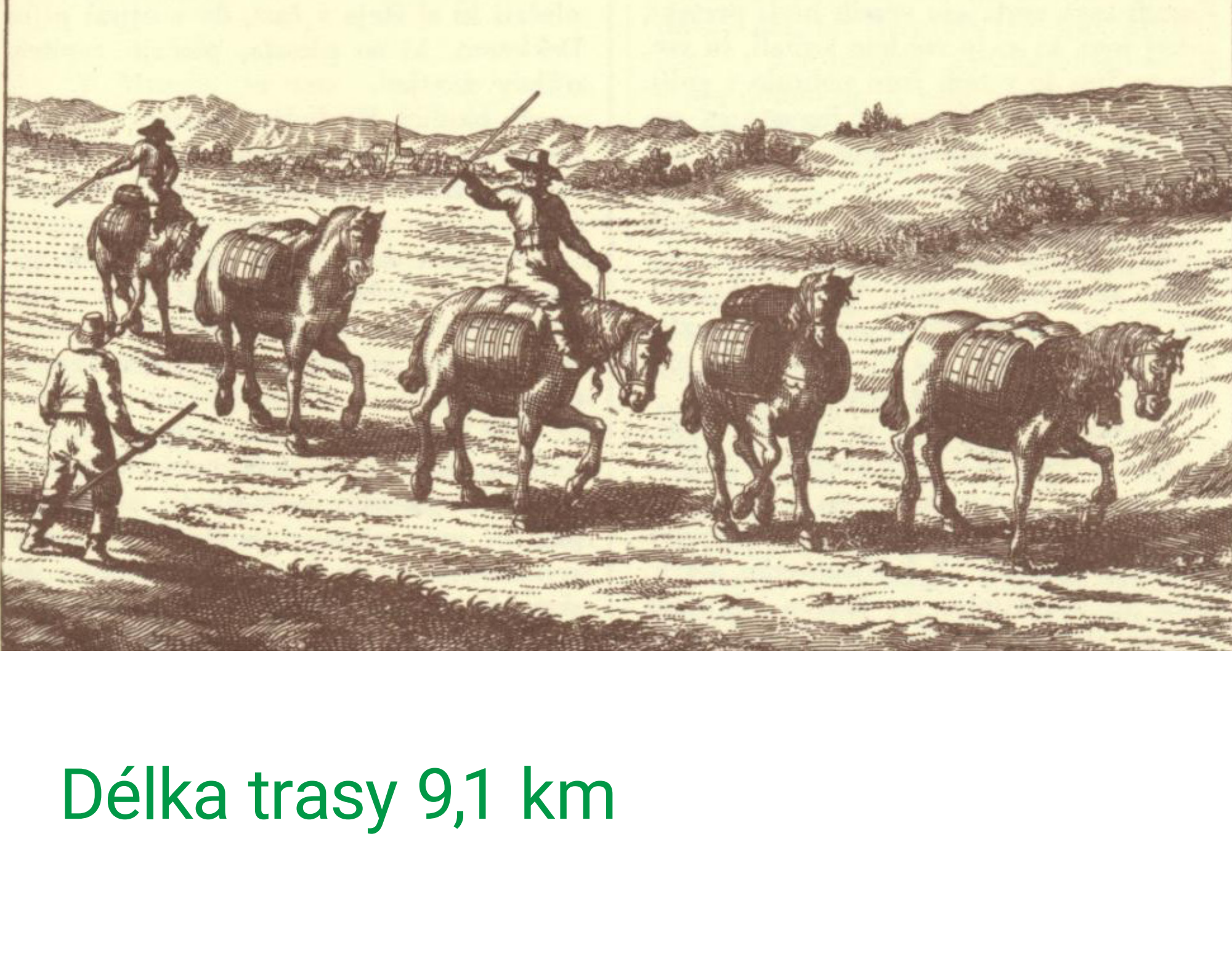
ZIEL ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Evropská unie
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Po stopách Zlaté stezky / Dlouhá Ves

2 Soumaři na Zlaté stezce

Délka trasy 9,1 km

Soumaři na Zlaté stezce

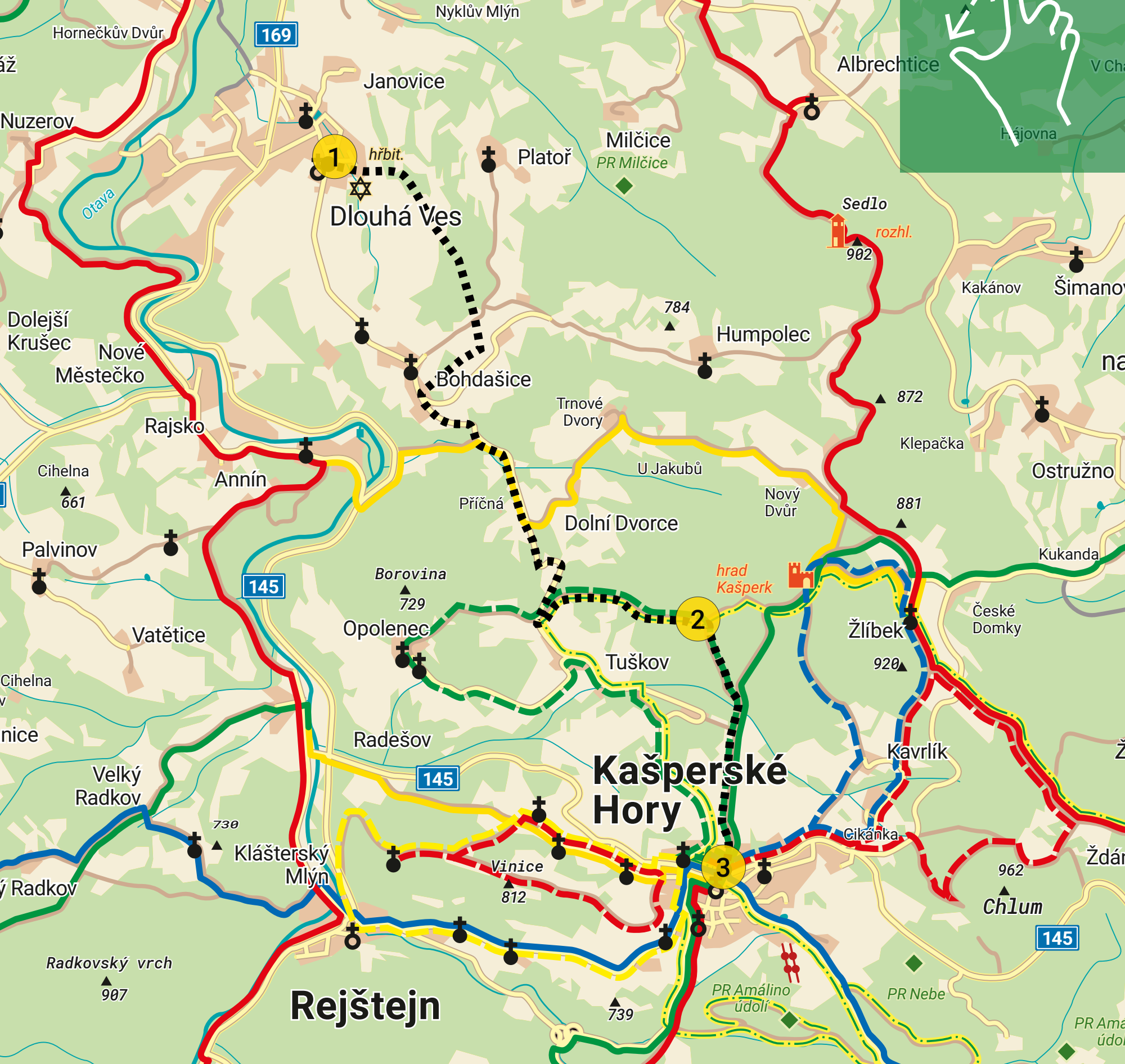
Prvním dopravním prostředkem, dá-li se to tak nazvat, který se pohyboval napříč Šumavou, byl člověk. Převážované zboží nosil kupec na zádech buď sám nebo si za tím účelem najímal nosiče. Kromě velké dřiny to mělo i jistou výhodu. Stezka mohla být úzká, zamokřená místa snadněji přešel nebo si udělal úzký poválkový chodníček. S přibývajícím léty, i z důvodů nutnosti přepravovat těžší náklady, se stezka rozšiřovala a člověka, coby nosiče, nahrazuje mezek nebo kůň. Ti jsou buď ověnceni nákladem nebo táhnou sáně. Vždyť nejvhodnější roční dobou pro přesun zboží byla zima, protože zamrzlé cesty byly schůdnější než ty podmáčené. V zimě bylo i zároveň obecně méně práce a bylo po žních. Zboží se mohlo přenášet i na dřevěných nosítkách dvěma lidmi nebo mezky. Po úzké cestě putovali soumaři v řadě za sebou.

Se zlepšením stavu cest se začal daleko častěji používat vůz, který uvezl daleko více nákladu. Několikanásobně větší náklad pak mohl tahat kůň zapřažený v chomoutu. K přepravě zboží byli používáni soumaři (Dnes se používá v názvosloví bavorský model, kdy soumarem je označován jak kůň, tak i člověk, který koně obsluhuje. Podle informací z Ústavu pro jazyk český zná čeština pojem soumar jen jako označení koně či mezka nesoucího či vezoucího náklad.). Nejdříve se nejspíše soumarské činnosti věnovali jen obyvatelé Čech, od poloviny 13. století to byli také lidé z druhé strany hranice: z Waldkirchenu, Fürholzu či Böhmzwieselu. Stezky tak měly velký vliv na kolonizaci doposud neosídlené krajiny. Spolu se soumary sem přicházela i jiná kultura, nové myšlenky a novinky z okolí. Kolem stezek vznikala místa k přenocování, byla budována jakási servisní místa jako například kovárny (Horská Kvilda) nebo i strážní místa (Stožecká skála), popřípadě hrady (Kašperk, Kunžvart, Hus, Wolfstein) zajišťující bezpečnost obchodních karavan na stezce. V roce 1312 se dohodl prachatický hejtman Verner z Vitějovic se správcem pevnosti Oberhaus v Pasově Jindřichem z Leubelfingu na společné ochraně stezky. Kolem těchto míst vznikaly nové osady, kde se usazovali i samotní soumaři. Za špatného počasí, mlhy nebo za stmívání zvonily na strážních místech zvony, které usnadňovaly soumarům orientaci.

Stezky udržovala vrchnost, za což vybírala v určených místech cla a mostní krejcar.

O tom, kdo byli první obchodníci překračující Šumavu, nemáme písemných zpráv. Něco tušíme o Keltech. Jejich pošumavská sídla nejspíše ležela na obchodních stezkách, které je spojovaly. Jedna z keltských stezek mohla být předchůdkyní pozdější Zlaté stezky. Nad bezpečností provozu dbaly například pevnosti na Věnci nebo v Pasově. Vždyť i původní název Pasova Boidorum označoval bójskou pevnost. Podle řeckého geografa Klauudia Ptolemaia existovaly při kupecké cestě v šumavském podhůří osady Brodentia, Setua (snad Sušice) a Kremisa (snad Křemže).

[Celý text](#)

REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Tschechische Republik
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Europäische Union
Evropská unie
Europäischer Fonds für
regionale Entwicklung
Evropský fond pro
regionální rozvoj

Po stopách Zlaté stezky / Dlouhá Ves

3 Sůl nad zlato

Délka trasy 9,1 km

Sůl nad zlato

Po stezkách se do Čech dovážela sůl. Ta zde jako surovina nebyla, přitom se jí potřebovalo velké množství, a to nejen k solení pokrmů, ale hlavně ke konzervaci potravin. Solí se konzerovaly sýry, máslo, do solného nálevu se nakládaly ryby. Solí se konzerovalo i maso. Tehdy nedokázali sedláci přes zimu vykrmovat dobytek, tak veškerý jateční vždy na zimu vyporáželi. Z té doby pochází i přísloví: „Neporázej víc, než můžeš osolit“. Sůl se používala v koželužství, ve sklářství i v hrnčířství. Roční spotřeba soli ve středověku byla asi 16 kg na osobu. Sůl pocházela ze Solné komory z oblasti Reichenhallu, Halleinu a Schellenbergu, z ložisek salzburského arcibiskupa. Odtud se plavila po Innu a Salzachu v dřevěných bečkách (prostickách) v nákladních lodích zapojených do dlouhých konvojů. V Pasově se ukládala do solných skladů. V polovině 16. století se v Pasově ročně překládalo přes 300 tisíc centů soli. Odtud putovala proti i po proudu Dunaje, ale hlavně do Čech. Konečný sklad soli byl v Prachaticích, dál soumaři nemohli. Hlavní sklad na bavorské straně byl ve Waldkirchenu. Dovoz soli do Čech byl směnným obchodem. Za sůl dováželi soumaři z Čech hlavně obilí, ale i chmel, slad, pivo, sýry, máslo, ryby, plátno, stříbro, prachatickou kořalku (Branntwein), později i sklo. Do Čech se kromě soli vozilo jižní ovoce, orientální koření, jemné sukno nebo víno. Frekvence dodávek se v průběhu staletí měnila. V polovině 16. století procházelo po Prachatické větvi až 1200 koní týdně.

Oživení obchodu nastalo po roce 1560, kdy se na obnově Zlaté cesty podílel bavorský vévoda Albrecht, poněvadž stezku provozovalo bavorské vévodství. Na rozdíl od Pasovem spravované Zlaté stezky. Mezi oběma stranami tak docházelo ke sporům. Do toho si někteří soumaři sami upravovali cestu, aby se vyhnuli clu. Například z Kozích Hřbetů sjížděli rovnou do Rejštejna, kde probíhal černý obchod. V té době prošli soumaři Kašperskými Horami s téměř 12 tisíci prostick soli ročně. Spory byly i na hranici panství zdíkovského a města Kašperské Hory. V 17. století, přestože město Grafenau nechalo ještě v roce 1611 postavit pro soumary lesní přístřešky, obchod se solí postupně zaniká. Kupci obchodují již jen s obilím a o století později je stezka popisována jako úplně zpustlá. V kašperskohorské ulici Bohdana Týbla stojí doposud budova bývalé solnice (č. p. 17), pocházející ze 14. století. Významná část Zlaté stezky, nejenom té kašperskohorské, je zachována dodnes. Kopyta koní, kola povozů a působení přívalových dešťů vytvořily v krajině nepřehlédnutelné zářezy.

[Celý text](#)

REGION ŠUMAVA – BAVORSKÝ LES
FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD – BÖHMERWALD

NILE NATIONALPARK
GEMEINDEN
BAYERISCHER WALD

VOM WALD
DAS BESTE.

FERIENREGION NATIONALPARK
BAYERISCHER WALD
www.ferienregion-nationalpark.de

mikroregion
šumava
západ

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern –
Česká republika –
Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

Europäische Union
Evropská unie
Evropský fond pro
regionální rozvoj